

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο «Ο περί Τμήματος Φορολογίας (Τροποποιητικός) Νόμος του
2021»**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χρύσης Παντελίδης

Σωτήρης Ιωάννου

Χάρης Γεωργιάδης

Ηλίας Μυριάνθους

Ονούφριος Κουλλά

Αλέκος Τρυφωνίδης

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέφανος Στεφάνου

Σταύρος Παπαδούρης

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2021. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε, σε περίπτωση που η θέση του Εφόρου Φορολογίας ή του Βοηθού Εφόρου Φορολογίας, είτε με απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου είτε για οποιοδήποτε λόγο, κενωθεί, όλες οι αρμοδιότητες, εξουσίες και καθήκοντα να ασκούνται από τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτόν πρόσωπο μέχρι την πλήρωση της εν λόγω θέσης.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, αλλά και τα όσα ανέφεραν οι αρμόδιοι εκπρόσωποι κατά τη συνεδρία, το Ανώτατο Δικαστήριο, με

απόφασή του ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2021, απέρριψε τις εφέσεις που καταχώρισε η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας κρίνοντας ως ορθές τις πρωτόδικες αποφάσεις με τις οποίες κρίθηκαν ως αντισυνταγματικά τα άρθρα 4(1) και 5(1) του περί Τμήματος Φορολογίας Νόμου και κατ' επέκταση ως αντισυνταγματικοί οι διορισμοί του Εφόρου Φορολογίας και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι πρόκειται για δημόσιες θέσεις και συναφώς η αρμοδιότητα για πλήρωσή τους ανήκει αποκλειστικά στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) και όχι στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Όπως είναι γνωστό, τα εν λόγω άρθρα προβλέπουν ότι ο διορισμός τόσο του Εφόρου Φορολογίας όσο και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας γίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, εντούτοις το Διοικητικό Δικαστήριο με απόφασή του έκρινε ως αντισυνταγματικές τις πιο πάνω διατάξεις, καθότι εφαρμόζονται κατά παράβαση των άρθρων 122 έως 125 του συντάγματος, σύμφωνα με τα οποία η πλήρωση των εν λόγω δημόσιων θέσεων αποτελεί αρμοδιότητα της ΕΔΥ, και κατ' επέκταση οι διορισμοί στις θέσεις αυτές κρίθηκαν ως έκνομοι.

Σύμφωνα με τις υφιστάμενες διατάξεις του βασικού νόμου, σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο η θέση του Εφόρου ή του Βοηθού Εφόρου Φορολογίας παραμένει κενή, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να αναθέτει τις εξουσίες, αρμοδιότητες και καθήκοντα που αυτοί εκτελούν σε πρόσωπο το οποίο πληρεί τα κριτήρια που καθορίζονται στον νόμο για περίοδο έξι μηνών με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμη έξι μήνες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, η ανανέωση της ανάθεσης από τον Υπουργό Οικονομικών των εξουσιών, αρμοδιοτήτων και καθηκόντων στον Έφορο Φορολογίας λήγει στις 6 Ιουλίου 2021 και για τους Βοηθούς Εφόρου Φορολογίας λήγει

στις 16 Αυγούστου 2021 και 6 Σεπτεμβρίου 2021, αντίστοιχα, χωρίς δυνατότητα ανανέωσης.

Συναφώς, σύμφωνα με τους αρμόδιους αξιωματούχους, καθίσταται υπό τις περιστάσεις επείγουσα και αναγκαία η εξεύρεση άμεσης μεσολαβητικής λύσης που να διασφαλίζει την εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία του Τμήματος Φορολογίας, καθώς και την είσπραξη των δημόσιων εσόδων προς εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, ενώ παράλληλα παρέχεται το απαιτούμενο χρονικό περιθώριο στην εκτελεστική εξουσία να προβεί στις ενδεδειγμένες ενέργειες για συμμόρφωση με τις αποφάσεις των δικαστηρίων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή για τις πρόνοιες του νομοσχεδίου αναφέροντας ότι η προτεινόμενη τροποποίηση έχει στόχο να καλύψει άμεσα το κενό που θα δημιουργηθεί σύμφωνα με την απόφαση του δικαστηρίου και αποτελεί προσωρινή λύση.

Σύμφωνα με τον ίδιο, το αρμόδιο υπουργείο ανέμενε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις σχετικές εφέσεις που είχαν καταχωρισθεί από τη Νομική Υπηρεσία, ώστε να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για συμμόρφωση με αυτή. Στο μεσοδιάστημα το υπουργείο έχει προβεί στην απαιτούμενη προεργασία για ετοιμασία τελικής νομοθετικής ρύθμισης η οποία να συνάδει με τις συνταγματικές διατάξεις, ενώ παράλληλα ετοιμάζονται και τα σχετικά σχέδια υπηρεσίας που αφορούν τις θέσεις του Εφόρου και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας, τα οποία, όταν οριστικοποιηθούν, θα κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων σύμφωνα με τη νενομισμένη διαδικασία.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αναφέρθηκε στις αποφάσεις τόσο του Διοικητικού όσο και του Ανωτάτου Δικαστηρίου δηλώνοντας ότι μετά την τελεσίδικη απόφαση του τελευταίου, η οποία λήφθηκε στις 7 Ιουνίου 2021, κρίθηκε σκόπιμο, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο το νευραλγικό αυτό τμήμα να παραμείνει

ακέφαλο, να ληφθεί ως διορθωτική ενέργεια η ανάθεση των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του Εφόρου και Βοηθού Εφόρου Φορολογίας στον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών.

Όπως η ίδια διευκρίνισε, ο γενικός διευθυντής του υπουργείου δε διορίζεται στην πιο πάνω θέση, αλλά εκτελεί τα σχετικά καθήκοντα ή τα αναθέτει σε άλλο αρμόδιο πρόσωπο, μέχρις ότου ετοιμαστεί και εφαρμοστεί το τελικό νομικό πλαίσιο. Σημείωσε δε ότι το υπό εξέταση νομοσχέδιο πρέπει να ψηφιστεί σε νόμο πριν από τις 6 Ιουλίου 2021, ημερομηνία κατά την οποία λήγει η ανάθεση των καθηκόντων στον υφιστάμενο Έφορο Φορολογίας. Περαιτέρω, όπως ανέφερε, το νομοσχέδιο έχει τύχει της δέουσας νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και τόσο το προοίμιο όσο και οι προτεινόμενες με αυτό διατάξεις συνάδουν πλήρως με την απόφαση του δικαστηρίου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα, μέλη της επιτροπής επέκριναν τους χειρισμούς της εκτελεστικής εξουσίας, οι οποίοι, σύμφωνα με τους ίδιους, οδήγησαν σε αδιέξοδο τη Δημοκρατία με τον επικείμενο κίνδυνο οι αποφάσεις των εκτελούντων τα καθήκοντα Εφόρου και Βοηθών Εφόρων να προσβληθούν στο δικαστήριο και να καταστούν ενδεχομένως άκυρες, με όλα τα δυσμενή για τη Δημοκρατία επακόλουθα.

Άλλα μέλη της επιτροπής δήλωσαν ότι οι εν λόγω θέσεις, οι οποίες αποτελούν νευραλγικές θέσεις του δημοσίου σε σχέση με τη φορολόγηση, αλλά και την είσπραξη των δημόσιων εσόδων, δεν πρέπει να πληρώνονται εσαεί από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους, αλλά θα ήταν ορθότερο ο διορισμός να γίνεται με βάση σύμβαση.

Ως εκ τούτου, λήφθηκε η απόφαση όπως ο διορισμός γίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο για πενταετή θητεία, με δικαίωμα ανανέωσης μία μόνο φορά για άλλα πέντε χρόνια. Η νομοθετική αυτή ρύθμιση ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων

περιλαμβάνοντας παράλληλα διάταξη με την οποία η Βουλή να ενημερώνεται γραπτώς για τους διορισμούς.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή έθεσε τα ακόλουθα θέματα:

1. Κατά πόσο ο διορισμός στις εν λόγω θέσεις μπορεί να γίνεται μεν από την ΕΔΥ αλλά για ορισμένο χρονικό διάστημα.
2. Να τεθεί περίοδος ισχύος του προτεινόμενου νόμου με συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης, ώστε η προτεινόμενη ρύθμιση αφενός μεν να μην είναι μόνιμη και αφετέρου η εκτελεστική εξουσία εντός αυτού του διαστήματος να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την τελική νομοθετική ρύθμιση του εν λόγω ζητήματος.

Ο γενικός διευθυντής του υπουργείου σε σχέση με τα πιο πάνω τιθέντα ζητήματα δήλωσε ότι ο διορισμός από την ΕΔΥ στη βάση σύμβασης επιτρέπεται και σήμερα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και εφόσον παράλληλα καταρτιστούν με τις κατάλληλες αναφορές τα αντίστοιχα σχέδια υπηρεσίας.

Αναφορικά με το δεύτερο ζήτημα, ανέφερε ότι η εκτελεστική εξουσία συμφωνεί με την προσθήκη στο νομοσχέδιο σχετικού άρθρου που προβλέπει για περίοδο ισχύος του προτεινόμενου νόμου, υιοθετώντας εισήγηση της επιτροπής για ισχύ δώδεκα μηνών από την ημερομηνία λήξης της ανάθεσης καθηκόντων στον υφιστάμενο Έφορο Φορολογίας, ήτοι από τις 6 Ιουλίου 2021.

Συναφώς, το αρμόδιο υπουργείο σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας απέστειλε στην επιτροπή σχετικό λεκτικό το οποίο θα ενσωματωθεί στο νομοσχέδιο ως νέο άρθρο και προβλέπει για λήξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου στις 6 Ιουλίου 2022.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου

όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

29 Ιουνίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.01.062.135-2021
ΚΠ/ΝΧ